

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ

ΤΡΙΤΗ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2023

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α.

A1. ΘΕΩΡΙΑ ΣΧΟΛΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ ΣΕΛ.111

A2. ΘΕΩΡΙΑ ΣΧΟΛΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ ΣΕΛ.104

A3. ΘΕΩΡΙΑ ΣΧΟΛΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ ΣΕΛ.128

A4.

α. Λ

β. Λ

γ. Λ

δ. Σ

ε. Σ

ΘΕΜΑ Β

$$B1. \begin{cases} x \in Dh \\ h(x) \in Dg \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x > 0 \\ \ln x \in R \end{cases} \Rightarrow X > 0$$

$$\text{Αρα } f(x) = \frac{4 - e^{2 \ln x}}{e^{\ln x}} = \frac{4 - x^2}{x} \text{ με } x > 0$$

$$B2. f'(x) = \frac{-2x \cdot x - 4 + x^2}{x^2} = \frac{-(x^2 + 4)}{x^2} < 0 \text{ στο } (0, +\infty)$$

Επομένως η f είναι γνησια φθίνουσα στο $(0, +\infty)$

$$e < \pi \text{ αρα } f(e) > f(\pi) \Rightarrow \frac{4 - e^2}{e} > \frac{4 - \pi^2}{\pi} \text{ και επειδη}$$

$$4 - e^2 < 0 \text{ προκυπτει ότι } \frac{\pi}{e} < \frac{4 - \pi^2}{4 - e^2}$$

B3. ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΗ ΑΣΥΜΠΤΩΤΗ

Η f είναι συνεχής στο $(0, +\infty)$ ως ρητή $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{4 - x^2}{x} = +\infty$

Αρα η $x=0$ είναι κατακορυφή ασυμπτωτή

Πλαγιασυμπτωτή

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow t} \frac{4 - x^2}{x} = -1 = \lambda$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - \lambda x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{4 - x^2}{x} + \lambda \right) = 0$$

Αρα η $y = -x$ είναι η πλαγια ασυπτωτη της f στο $+\infty$

$$B4. |\sin(1+x^2)| \leq 1 \Rightarrow \left| \frac{\sin(1+x^2)}{f(x)} \right| \leq \left| \frac{1}{f(x)} \right|$$

Όμως $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{f(x)} = 0$ αρα από το κριτήριο παρεμβολης θα είναι και

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\sin(1+x^2)}{f(x)} = 0$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

$$\int_2^3 xf(x)dx = 1 \Rightarrow \int_2^3 x \left(\frac{1}{x} + a \right) dx = 1 \Rightarrow \int_2^3 (1 + ax) dx = 1 \Rightarrow$$

$$\left[x + \frac{ax^2}{2} \right]_2^3 = 1 \Rightarrow 3 + \frac{9a}{2} - \left(2 + \frac{4a}{2} \right) = 1 \Rightarrow 3 + \frac{9a}{2} - 2 - \frac{4a}{2} = 1 \Rightarrow a = 0$$

Γ2.

i)

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 3x + 3 - 1}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x-2)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} (x - 2) = 1 - 2 = -1$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\frac{1}{x} - 1}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\frac{1-x}{x}}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{1-x}{x(x-1)} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{-(x-1)}{x(x-1)} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{-1}{x} = -1$$

Αρα $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = -1$ και η f είναι παραγωγίσιμη στο $x_0 = 1$, άρα ορίζεται εφαπτομένη της f στο $x_0 = 1$

ii)

$$\varepsilon: y - f(1) = f'(1)(x - 1)$$

$$y - 1 = -(x - 1)$$

$$y = -x + 2$$

Έστω ω η γωνία που σχηματίζει η (ε) με τον άξονα $x'x$, τότε

$$\varepsilon\phi\omega = f'(1) \Rightarrow \varepsilon\phi\omega = -1 \Rightarrow \omega = \frac{3\pi}{4}$$

Γ3.

$$f'(x) = 2x - 3 < 0 \text{ για } x < 1$$

$$f'(x) = -\frac{1}{x^2} < 0, \text{ για } x > 1$$

$$f'(1) = -1$$

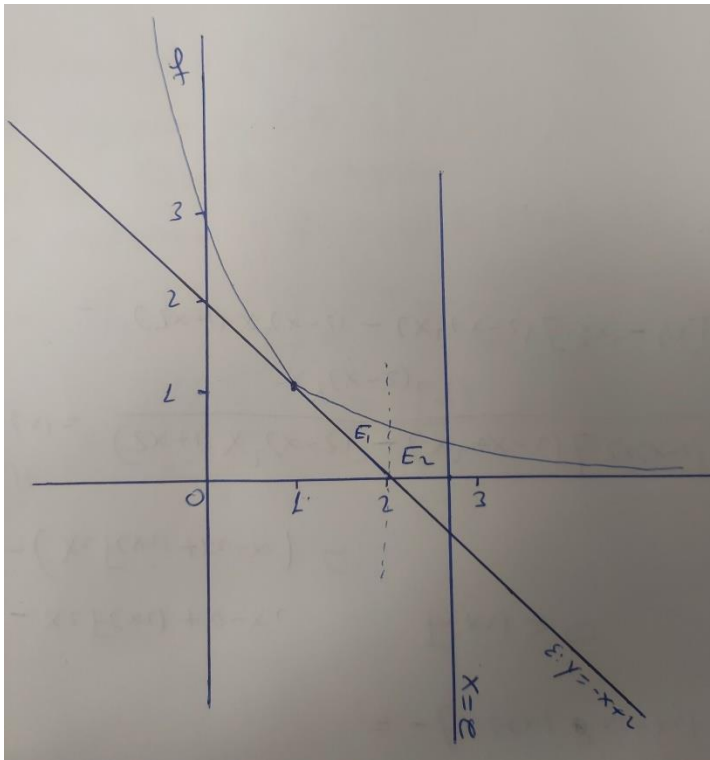
Η f είναι συνεχής στο $\mathbb{R}$ και $f'(x) < 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, άρα η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $\mathbb{R}$, άρα και ένα προς ένα

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (x^2 - 3x + 3) = \lim_{x \rightarrow -\infty} x^2 = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} = 0$$

Αρα το σύνολο τιμών της f είναι το $(0, +\infty)$

Γ4.

Από το σχήμα έχουμε ότι $E(\Omega) = E_1 + E_2 = \int_1^2 (f(x) - (-x + 2)) dx + \int_2^e f(x) dx =$
 $= \int_1^2 \left(\frac{1}{x} + x - 2\right) dx + \int_2^e \frac{1}{x} dx = \left[\ln x + \frac{x^2}{2} - 2x\right]_1^2 + [\ln x]_2^e =$
 $= \ln 2 + 2 - 4 - \left(\ln 1 + \frac{1}{2} - 2\right) + \ln e - \ln 2 = -2 - \frac{1}{2} + 2 + 1 = \frac{1}{2}$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

Έστω $g(x) = \frac{f(x)-2x}{x-1}$, με $x \neq 1$ και $\lim_{x \rightarrow 1} g(x) = l$

Άρα $f(x) = (x-1)g(x) + 2x$

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} ((x-1)g(x) + 2x)$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 2$$

Η f είναι συνεχής στο πεδίο ορισμού της, άρα $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = f(1) \Rightarrow f(1) = 2 \Rightarrow$

$$\ln(2-1) - \frac{1}{1} + \kappa = 2 \Rightarrow -1 + \kappa = 2 \Rightarrow \kappa = 3$$

Δ2.

$$f'(x) = \frac{1}{x-2} + \frac{1}{x^2} = \frac{x^2 + x - 2}{x^2(x-2)} = \frac{(x-1)(x+2)}{x^2(x-2)}$$

x	0	1	2
x-1	-		+
x+2	+		+
x^2	+		+

$x-2$	-	-
f'	+	-
f	↗	↘

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \ln(2-x) - \frac{1}{x} + 3 = -\infty, \text{ \u03c1\u03b1 \u03c5\u03c0\u03b1\u03c1\u03c7\u03b5\u03b9 } \alpha > 0 \text{ \u03c4\u03b5\u03c4\u03bf\u03b9\u03bf, \u03c9\u03c3\u03c4\u03b5 } f(\alpha) < 0$$

$$f(1) = 2$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} \ln(2-x) - \frac{1}{x} + 3 = -\infty, \text{ \u03c1\u03b1 \u03c5\u03c0\u03b1\u03c1\u03c7\u03b5\u03b9 } \beta < 2 \text{ \u03c4\u03b5\u03c4\u03bf\u03b9\u03bf, \u03c9\u03c3\u03c4\u03b5 } f(\beta) < 0$$

f \u03c3\u03c5\u03bd\u03b5\u03c7\u03b7\u03c3 \u03c3\u03c4\u03bf $[\alpha, 1]$

$$f(\alpha)f(1) < 0$$

\u0386\u03c1\u03b1 \u03c1\u03b1\u03c0\u03cc \u0398. Bolzano \u03c5\u03c0\u03b1\u03c1\u03c7\u03b5\u03b9 \u03b5\u03bd\u03b1 \u03c4\u03bf\u03bb\u03ac\u03c7\u03b9\u03c3\u03c4\u03bf\u03bd $x_1 \in (\alpha, 1) \subseteq (0, 1)$ \u03c4\u03b5\u03c4\u03bf\u03b9, \u03c9\u03c3\u03c4\u03b5 $f(x_1) = 0$ \u03ba\u03b9 \u03b5\u03b9\u03bd\u03b1 \u03bc\u03bf\u03bd\u03b1\u03b4\u03b9\u03ba\u03cc \u03b3\u03b9\u03b1\u03c4\u03b9 \u03b7 f \u03b5\u03b9\u03bd\u03b1 \u03b3\u03b7\u03bd\u03b9\u03c3\u03b9\u03c9\u03c3 \u03b1\u03cd\u03be\u03c5\u03c3\u03b1 \u03c3\u03c4\u03bf $(0, 1)$

f \u03c3\u03c5\u03bd\u03b5\u03c7\u03b7\u03c3 \u03c3\u03c4\u03bf $[1, \beta]$

$$f(1)f(\beta) < 0$$

\u0386\u03c1\u03b1 \u03c1\u03b1\u03c0\u03cc \u0398. Bolzano \u03c5\u03c0\u03b1\u03c1\u03c7\u03b5\u03b9 \u03b5\u03bd\u03b1 \u03c4\u03bf\u03bb\u03ac\u03c7\u03b9\u03c3\u03c4\u03bf\u03bd $x_2 \in (1, \beta) \subseteq (1, 2)$ \u03c4\u03b5\u03c4\u03bf\u03b9, \u03c9\u03c3\u03c4\u03b5 $f(x_2) = 0$ \u03ba\u03b9 \u03b5\u03b9\u03bd\u03b1 \u03bc\u03bf\u03bd\u03b1\u03b4\u03b9\u03ba\u03cc \u03b3\u03b9\u03b1\u03c4\u03b9 \u03b7 f \u03b5\u03b9\u03bd\u03b1 \u03b3\u03b7\u03bd\u03b9\u03c3\u03b9\u03c9\u03c3 \u03c6\u03b8\u03b9\u03bd\u03c5\u03c3\u03b1 \u03c3\u03c4\u03bf $(1, 2)$

\u0386\u03c3\u03c4\u03c9 $x_1 > \frac{1}{3}$ \u03b7 f \u03b5\u03b9\u03bd\u03b1 \u03b3\u03b7\u03bd\u03b9\u03c3\u03b9\u03c9\u03c3 \u03b1\u03cd\u03be\u03c5\u03c3\u03b1 \u03c3\u03c4\u03bf $(0, 1)$ \u03c1\u03b1 $f(x_1) > f\left(\frac{1}{3}\right) \Rightarrow$

$$0 > \ln\left(2 - \frac{1}{3}\right) - \frac{1}{\frac{1}{3}} + 3 \Rightarrow 0 > \ln \frac{5}{3} \text{ \u03b1\u03c4\u03bf\u03c0\u03bf \u03b3\u03b9\u03b1\u03c4\u03b9}$$

$$\frac{5}{3} > 1 \Rightarrow \ln \frac{5}{3} > \ln 1 \Rightarrow \ln \frac{5}{3} > 0$$

\u03943. $f''(x) = -\frac{1}{(x-2)^2} - \frac{2}{x^3} < 0$ \u03c3\u03c4\u03bf $(0, 1)$, \u03c1\u03b1 f' \u03b3\u03b7\u03bd\u03b9\u03c3\u03b9\u03c9\u03c3 \u03c6\u03b8\u03b9\u03bd\u03c5\u03c3\u03b1 \u03c3\u03c4\u03bf $(0, 1)$

f \u03c3\u03c5\u03bd\u03b5\u03c7\u03b7\u03c3 \u03c3\u03c4\u03bf $\left[x_1, \frac{1}{3}\right]$

f \u03c0\u03b1\u03c1\u03b1\u03b3\u03c9\u03b3\u03b9\u03c3\u03b9\u03bc\u03b7 \u03c3\u03c4\u03bf $\left(x_1, \frac{1}{3}\right)$

\u0386\u03c1\u03b1 \u03c1\u03b1\u03c0\u03cc \u0398. M. T \u03c5\u03c0\u03b1\u03c1\u03c7\u03b5\u03b9 \u03b5\u03bd\u03b1 \u03c4\u03bf\u03bb\u03ac\u03c7\u03b9\u03c3\u03c4\u03bf\u03bd $\xi \in \left(x_1, \frac{1}{3}\right) \subseteq (0, 1)$ \u03c4\u03b5\u03c4\u03bf\u03b9, \u03c9\u03c3\u03c4\u03b5

$$f'(\xi) = \frac{f\left(\frac{1}{3}\right) - f(x_1)}{\frac{1}{3} - x_1} = \frac{f\left(\frac{1}{3}\right) - 0}{\frac{1}{3} - x_1} = \frac{3f\left(\frac{1}{3}\right)}{1 - 3x_1} \text{ \u03ba\u03b9 \u03b5\u03b9\u03bd\u03b1 \u03bc\u03bf\u03bd\u03b1\u03b4\u03b9\u03ba\u03cc \u03b3\u03b9\u03b1\u03c4\u03b9 } f' \text{ \u03b3\u03b7\u03bd\u03b9\u03c3\u03b9\u03c9\u03c3 \u03c6\u03b8\u03b9\u03bd\u03c5\u03c3\u03b1 \u03c3\u03c4\u03bf}$$

$(0, 1)$

\u03944.

i)

F και G αρχικές της f άρα θα ισχύει $F(x) = G(x) + c$
για $x = x_1$: $F(x_1) = G(x_1) + c \Rightarrow 0 = G(x_1) + c \Rightarrow G(x_1) = -c$

για $x = x_2$: $F(x_2) = G(x_2) + c \Rightarrow F(x_2) = 0 + c \Rightarrow F(x_2) = c$

άρα $F(x_2) + G(x_1) = c + (-c) = c - c = 0$

ii) Έχουμε το πρόσημο της f άρα και τη μονοτονία της F

	0	x_1	1	x_2	2
f	↗	↗	↘	↘	
f	-	+	+	-	
F	↘	↗	↗	↘	

$$x_1 < x_2 \Rightarrow F(x_1) < F(x_2) \Rightarrow 0 < F(x_2) \Rightarrow F(x_2) > 0$$

Έστω $h(x) = x_1 F(x) + x_2 G(x) - x_1 - x_2 + 2x$

$h'(x) = x_1 f(x) + x_2 f(x) + 2 > 0$ γιατί $f(x) > 0$ για κάθε $x \in [x_1, x_2]$ και $x_1 > 0$
και $x_2 > 0$, άρα h γνησίως αύξουσα στο $[x_1, x_2]$

$$h(x_1) = x_1 F(x_1) + x_2 G(x_1) - x_1 - x_2 + 2x_1 = x_2 G(x_1) + x_1 - x_2$$

$$= -x_2 F(x_2) - (x_2 - x_1) < 0$$

$$h(x_2) = x_1 F(x_2) + x_2 G(x_2) - x_1 - x_2 + 2x_2 = x_1 F(x_2) + x_2 - x_1 > 0$$

h συνεχής στο $[x_1, x_2]$

$$h(x_1)h(x_2) < 0$$

άρα από Θ. Bolzano υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (x_1, x_2)$ τέτοιο, ώστε $h(x_0) = 0$ και είναι μοναδικό γιατί η h γνησίως αύξουσα στο $[x_1, x_2]$

Επιμέλεια απαντήσεων:

Γιώργος Κυριαζής

Γιώργος Βλόντζος

Μαθηματικοί